

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра ботаники**

САПСАЛЁВА
Анастасия Андреевна

**ФИТОПАТОГЕННЫЕ МИКРОМИЦЕТЫ НА ТЕРРИТОРИИ
ПЕЧЕРСКОГО ЛЕСОПАРКА ГОРОДА МОГИЛЁВА**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат биологических наук,
доцент А.К. Храмцов

Допущена к защите
«___» _____ 2025 г.
Зав. кафедрой ботаники,
кандидат биологических наук,
доцент С.Г. Сидорова

Минск, 2025

ОГЛАВЛЕНИЕ

ВВЕДЕНИЕ.....	6
ГЛАВА 1 ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ.....	8
1.1 Состояние изученности разнообразия фитопатогенных микромицетов в парках.....	9
1.2 Разнообразие фитопатогенных микромицетов в Могилевском районе: состояние изученности	12
ГЛАВА 2 МЕСТО, МАТЕРИАЛ И МЕТОДЫ ИССЛЕДОВАНИЯ.....	17
2.1 Природно-климатические условия г. Могилёва.....	17
2.2 Характеристика Печерского лесопарка г. Могилёва.....	20
2.3 Материал и методы исследования.....	22
ГЛАВА 3 РЕЗУЛЬТАТЫ И ИХ ОБСУЖДЕНИЕ.....	24
3.1 Аннотированный список видов фитопатогенных микромицетов Печерского лесопарка г. Могилёва.....	24
3.2 Аналитический обзор таксономического разнообразия фитопатогенных микромицетов Печерского лесопарка г. Могилёва.....	40
ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	48
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ.....	50

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: 54 с., 20 рис., 4 табл., 48 источников.

ФИТОПАТОГЕННЫЕ МИКРОМИЦЕТЫ, ПЕЧЕРСКИЙ ЛЕСОПАРК, МОГИЛЕВ, СТЕПЕНЬ ПОРАЖЕНИЯ, ВСТРЕЧАЕМОСТЬ, МИКОЗ, РАСТЕНИЕ-ХОЗЯИН, МИКОБИОТА, БЕЛАРУСЬ

Объект исследований: фитопатогенные микромицеты Печерского лесопарка г. Могилева.

Цель: проведение комплексного изучения фитопатогенных микромицетов в Печерском лесопарке г. Могилева.

Использованы маршрутный, лабораторный и сравнительно-аналитический методы микологических и фитопатологических исследований.

Выявлено 74 вида фитопатогенных микромицетов из 27 родов, 14 семейств, 7 порядков, 6 классов, 4 отделов (Oomycota, Ascomycota, Basidiomycota, Deuteromycota), 2 царств (Stramenopila и Fungi).

Доминирующими явились представители отдела Ascomycota – 28 видов (37,8 %). Среди порядков в сборах преобладали грибы порядка Erysiphales – 24 вида (32,4 %). Обнаруженные фитопатогены-микромицеты явились причиной 15 микозов растений. Среди них в сборах преобладала мучнистая роса, которую вызывали 24 вида микромицетов (32,4 %).

Фитопатогенные микромицеты паразитировали на культурных и дикорастущих цветковых растениях 57 видов, 53 родов и 34 семейств. Хозяева фитопатогенов отнесены к 20 видам деревьев (35,1 %), 10 видам кустарников (17,5 %), 1 виду кустарничков (1,8 %) и 26 видам травянистых растений (45,6 %).

Результаты исследований необходимо учитывать при разработке мероприятий по защите растений от микозов. Данные могут быть полезными при инвентаризации микобиоты Беларуси, прогнозировании распространения вредоносных патогенов на другие территории со сходными условиями и расширения у патогенов круга растений-хозяев.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа: 54 с., 20 мал., 4 табл., 48 крыніц.

ФІТАПАТАГЕННЫЕ МІКРАМІЦЭТЫ, ПЯЧЭРСКІ ЛЕСАПАРК, МАГІЛЁЎ, СТУПЕНЬ ПАРАЖЭННЯ, СУСТРАКАЕМАСЦЬ, МІКОЗ, РАСЛІНА-ГАСПАДАР, МІКАБІЁТА, БЕЛАРУСЬ

Аб'ект даследвання: фітапатагенныя мікраміцэты Пячэрскага лесапарка г. Магілёва.

Мэта: правядзенне комплекснага вывучэння фітапатагенных мікраміцэтаў у Пячэрскім лесапарку г. Магілёва.

Выкарыстаны маршрутны, лабараторны і параўнальна-аналітычны метады мікалагічных і фітапаталагічных даследванняў.

Выяўлена 74 віды фітапатагенных мікраміцэтаў з 27 радоў, 14 сямействаў, 7 парадкаў, 6 класаў, 4 аддзелаў (Oomycota, Ascomycota, Basidiomycota, Deuteromycota), 2 царстваў (Stramenopila і Fungi).

Дамінуючымі з'явіліся прадстаўнікі аддзела Ascomycota – 28 відаў (37,8 %). Сярод парадкаў у зборах пераважалі грыбы парадку Erysiphales – 24 віды (32,4 %). Выяўленыя фітапатагены-мікраміцэты з'явіліся прычынай 15 мікозаў раслін. Сярод іх у зборах пераважала мучністая раса, якую выклікалі 24 віды мікраміцэтаў (32,4 %).

Фітапатагенныя мікраміцэты паразітавалі на культурных і дзікарослых кветкавых раслінах 57 відаў, 53 родаў і 34 сямействаў. Гаспадары фітапатагенаў аднесены да 20 відаў дрэў (35,1 %), 10 відаў хмызнякоў (17,5 %), 1 віду хмызнячкоў (1,8 %) і 26 відаў травяністых раслін (45,6 %).

Вынікі даследаванняў неабходна ўлічваць пры распрацоўцы мерапрыемстваў па ахове раслін ад мікозаў. Дадзеныя могуць быць карыснымі пры інвентарызацыі мікабіёты Беларусі, прагназаванні распаўсюджвання шкоданосных патагенаў на іншыя тэрыторыі з падобнымі ўмовамі і пашырэння ў патагенаў кола раслін-гаспадароў.

ABSTRACT

Diploma work: 54 p., 20 fig., 4 tables, 48 sources.

PHYTOPATHOGENIC MICROMYCETES, PECHERSKY FOREST PARK, MOGILEV, THE DEGREE OF DAMAGE, FREQUENCY OF OCCURRENCE, MYCOSIS, HOST PLANT, MICOBIOTA, BELARUS

Object of research: phytopatogenic micromycetes of the Pechersky forest park of Mogilev.

Aim of work: conducting a comprehensive study of phytopathogenic micromycetes in the Pechersky forest park of Mogilev.

Route, laboratory and comparative analytical methods of mycological and phytopathological research were used.

Identified 74 species of phytopathogenic micromycetes from 27 genus, 14 families, 7 orders, 6 classes, 4 divisions (Oomycota, Ascomycota, Basidiomycota, Deuteromycota), 2 kingdoms (Stramenopila and Fungi).

Dominant were the representatives of Ascomycota – 28 species (37,8 %). Among orders of magnitude in the training camp was dominated by fungi of the order Erysiphales – 24 species (32,4 %). Detected pathogenic fungi-micromycetes was the cause of 15 fungal infections of plants. Among them in training camp was dominated by powdery mildew, which is caused 24 species of micromycetes (32,4 %).

Phytopathogenic micromycetes parasitized on cultivated and wild flowering plants 57 species, 53 genera and 34 families. The owners of phytopathogens related to 20 tree species (35,1 %), 10 species of bushes (17,5 %), 1 species of shrubs (1,8 %) and 26 species of herbaceous plants (45,6 %).

The research results must be considered when developing measures for the protection of plants from fungal infections. The data can be useful for inventory of mycobiota of Belarus, forecasting, dissemination of harmful pathogens to other areas with similar conditions and for expansion of pathogens range of host plants.